

AMSTERDAM HUILT OM ZWARTE RIEK

Van onze kunstredactie

AMSTERDAM • Zangeres Rika Jansen, vooral bekend onder haar artiestennaam Zwarte Riek, is gisteren op 91-jarige leeftijd overleden in haar woonplaats Zandvoort. *Mijn wieggie was een stijf-selkissie (1956) en Amsterdam huilt (1964) waren haar bekendste liedjes.*

Rika Jansen, die ook wel de Jordaanprinses werd ge-

Rika Jansen

noemd, was de dochter van een visboer op de Amsterdamse Brouwersgracht. Ze begon haar artiestenloopbaan als acrobate in de revue van Kees Manders (de broer van Tom 'Dorus' Manders), met wie zij na het stranden van haar huwelijk ook een relatie kreeg.

Onder de naam Fanny Black beproefde ze ook haar geluk als zangeres. Tot Johnny Jordaan en Tante Leen halverwege de jaren 50 groot succes hadden met Jordanees repertoire en zij daar als Zwarte Riek handig op inhaakte. Naast *Mijn wieggie*, scoorde ze rond die tijd ook hits met *De kersepit* en *Alle apies*.

Toch zal Zwarte Riek vooral herinnerd worden door haar stille snik in *Amsterdam huilt, waar het eens heeft gelachen*. Dat treurige lied, geschreven door Kees Manders, beschreef de leegte die restte in de hoofdstad na de deportatie van de Joden.

Bezwaren tegen uitbreiding missie vallen langzaam weg

PvdA overweegt IS in Syrië uit te roken

door Niels Rigter

DEN HAAG • Bij de PvdA gaan gaandeweg de lichten op groen om de militaire missie tegen Islamitische Staat te intensiveren. In een urenlang overleg is gisteren gesproken over het uitbreiden van de luchtaanvallen door onze F-16's naar Syrië.

Minister Koenders ziet in dat IS ook in Syrië moet worden aangepakt.

'Gaan die vier F-16's echt verschil maken?'

De bezwaren daartegen vallen steeds verder weg. Ook PvdA-minister Koenders (Buitenlandse Zaken) is er volgens bronnen bij het kabinet overtuigd geraakt van de militaire noodzaak IS in Syrië aan te pakken – hun aanvoer, trainingscentra en commandoposten zitten daar.

Bovendien zijn de afgelopen weken belangrijke politieke bezwaren weggenomen. Zo is, met een resolutie van de VN-Veiligheidsraad en gesprekken op het hoogste niveau over de toekomst voor Syrië, ook de verlangde 'politieke strategie' nu in zicht.

Daarnaast zijn er steeds meer contacten met gematigde militaire groepen, politiek, maar ook militair. De VS hebben hun best getrainde speciale eenheden op de grond in Syrië. Zij helpen volgens de Amerikaanse defensie-minister Carter 'lokale, gemotiveerde strijd-

machten'. Nederland steunt al gematigde militaire groepen, die zowel tegen dictator Assad als IS strijden.

De Amerikanen hebben Nederland verzocht hun bijdrage tegen IS te vergroten. Ze hebben in hun verzoek meerdere opties genoemd,

waaronder luchtaanvallen in Syrië, special forces, inlichtingen, logistiek en training van lokale strijdgroepen. De Fransen vroegen om luchtaanvallen in Syrië en luchttransport.

In de Kamerfractie van de PvdA spelen nog grote vra-

gen. Zoals: gaan die vier operationele F-16's van ons nou echt het verschil maken? Lopen onze mensen niet te veel risico en wat is de kans op krijgsgevangenschap, met bijbehorende videoobdooschap in oranje pyjama?

Nederlandse F-16's, hier op vliegbasis Volkel, voeren al luchtaanvallen uit boven Irak. Dat zou naar Syrië moeten worden uitgebreid. FOTO ANP

„Welk besluit we ook nemen, bevredigend zal het toch nooit zijn, omdat tegen alles iets in te brengen is”, zegt een Kamerlid. „De worsteling is fundamenteel.” Door vele aanwezigen wordt het fractiebesluit met woorden als 'ferm', 'belangrijk' en 'constructief' omschreven.

Eerder deze week hield de PvdA-fractie ook al overleg over de IS-missie. Daarbij kwam Commandant der Strijdkrachten Tom Middendorp de missie en alle argumenten vóór uitbreiding naar Syrië toelichten.

Deze week overlegde minister Hennis (Defensie) in Parijs met de meeste actieve landen in de coalitie tegen IS: de VS, Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië, Duitsland en Australië. Ze stelden vast dat de strijd tegen IS in een andere fase is beland, dat IS in het defensief is gedrongen en dat doorpakken het devies is, met de herovering van de steden Mosul en Raqqah als eerste doel.

„IS is in het defensief gedrongen”, liet Hennis weten. „Nu is het zaak dat we doorpakken en de strop om de nek van IS verder aantrekken.”

Vreemd vertrek Hachchi wekt ergernis Pechtold

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG • Het raadselachtige vertrek van D66-backbencher Wassila Hachchi is partijleider Alexander Pechtold in het verkeerde keelgat geschooten. De hartelijke openbare gelukswensen van de voorman staan in schril contrast met het stekelig verlopen afscheidsgesprek achter de schermen.

Oud-militair Hachchi is het derde D66-Kamerlid in korte tijd dat afzwaait. Haar opstappen was een volkomen verrassing voor de oppositiepartij. Er is daarnaast verwondering over de geheimzinnigheid die ermee gepaard gaat.

Naar verluidt berichtte Hachchi afgelopen weekend dat ze iets met Pechtold wilde bespreken. De D66-leider kreeg maandagoch-

Wassila Hachchi

tend van haar te horen dat ze per direct wilde opstappen en voor de campagne van Hillary Clinton in Boston wilde gaan werken. Die baan is in Amerika overigens nog steeds niet bevestigd. Pechtold was overvallen door het bericht en vroeg zijn pupil om er nog eens goed over na te denken. Ook de collega's van D66 keken op van haar vertrek.

Wat Hachchi precies voor Clinton gaat doen, of er meer redenen zijn voor

haar vertrek en of ze gebruik gaat maken van wachtgeld is volstrekt onduidelijk. D66 zegt dat het opgestapte Kamerlid er geen openheid van zaken over wil geven. In Den Haag klinkt dat Hachchi al langere tijd moeite had met de autoritaire stijl van leidinggeven die Pechtold zou hebben. De D66-voorman zegt dat zijn fractie hem scherp houdt, maar dat zij hem dit niet heeft verweten.

Hachchi houdt zich onbereikbaar voor commentaar. De 4737 kiezers die bij de vorige verkiezingen op haar stemden worden zo volledig in het ongewisse gelaten.

Hachchi is inmiddels als dief in de nacht uit het parlement vertrokken. Of er nog een afscheidsovername komt, is de vraag, want voor haar eigen partij is ze moeilijk bereikbaar.

HOGER LOON ONGUNSTIG VOOR JEUGD

DEN HAAG • Verhoging van het minimumjeugdlloon zorgt ervoor dat duizenden jongeren hun baan verliezen. Dat blijkt uit onderzoek van het Centraal Planbureau (CPB) naar de gevolgen van het beter betalen van de jeugd.

De rekenmeesters van het kabinet hebben verschillende scenario's doorgerekend. Afschaffing van het minimumjeugdlloon voor 21- en 22-jarigen verlaagt de werkgelegenheid voor deze groep met circa 5 procent, wat neerkomt op 15.000 personen. In Nederland loopt het jeugdlloon door tot 23 jaar, wat internationaal gezien aan de hoge kant is. Iemand van 18 jaar verdient slechts 45,5 procent van het normale minimumloon.

Verhoging komt veel politici aantrekkelijk over. Maar, waarschuwt het CPB: „Verhoging draagt het risico in zich dat de internationaal gezien lage jeugdwerkloosheid zal stijgen.” Bovendien zouden veel jongeren de afweging kunnen gaan maken om school vaarwel te zeggen en te kiezen voor een baan.

Over het minimumjeugdlloon ontstond vorig jaar in Den Haag een verhit debat. De Kamer vroeg minister Asscher (Sociale Zaken) het te verhogen. De PvdA-bewindsman moet binnenkort met een plan komen.

Herman Mantiri ontvangt uit handen van minister Hennis het oorlogskruis voor zijn jonggestorven broer André. FOTO RENE OUDSHOORN

Decoratie tekent de verzoening

Oorlogskruis 71 jaar na dood KNIL-militair

door Niels Rigter

DEN HAAG • Als jonge cadet vocht hij tegen de Japanners. In krijgsgeschiedenis vond hij de dood toen het hellschip waar- op hij zat, werd geraakt door een Britse torpedo. Nu, ruim 71 jaar na zijn dood, krijgt de Indonesische KNIL-militair André Henri Mantiri alsnog het mobilisatie-oorlogskruis.

Verzoening was het passende woord bij de ere-wacht die gisteren klaarstond in het ceremoniële uniform van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL). Ze stonden daar voor de ontvangst van Herman Mantiri, luitenant-generaal van het Indonesisch leger, Andrés jongste broer en inmiddels een krasse oude baas. Als voormalige vijand kreeg hij de onderscheiding overhandigd die zijn broer nooit heeft kunnen ontvangen, een broer bovendien die juist vóór de Nederlanders vocht.

Na de Duitse bezetting sloot Nederland ook een Koninklijke Militaire Academie (KMA) op te richten op Java. De cadetten waren Nederlanders, Chinees, en Indonesisch. Een van hen was de toen 20-jarige André Mantiri. Jaargenoten van hem zouden in de strijdkrachten van de jonge republiek Indo-

André Henri Mantiri

nesië een grote rol spelen.

Toen de oorlog ook in Indië uitbrak en de Japanners de luchtaanvallen opvoerden, konden de cadetten aan de bak. Mantiri nam deel aan de gevechten in de Tjiterpas, nabij Bandung. De compagnie leed het ene verlies na het andere en restte een laatste verdedigingslinie bij een driesprong. Een peloton mitrailleurs en de jonge honden van de KMA, dat was het wel zo'n beetje. Ze wisten meerdere compagnieën Japanners terug te dringen, maar uiteindelijk was er geen houden meer aan.

Na de oorlog was het onderdeel over de cadetten dat zij steeds op rustige doch vastberaden wijze hun plicht gedaan hadden, ondanks voortdurende bombardementen, ondanks grote vermoeienis, ondanks koude

en ondanks zeer onvoldoende eten en ondanks vrij onvoldedige geoeffendheid.

Mantiri werd krijgsgeschiedenis genomen en belandde op één van Japans hellschepen, de Junyo Maru, berucht om z'n ontberingen en wreedheden. De bestemming Sumatra, voor dwangarbeid aan de spoorlijn, bereikte Mantiri nooit. Op 18 september 1944 vuurde een Britse onderzeeër twee torpedo's op het vrachtschip af, niet wetende dat het een transportschip vol werkslaven was. Zo'n 4000 Javaanse dwangarbeiders en 1420 geallieerde krijgsgeschiedenis vonden de dood. Een van hen was André Mantiri.

Minister Hennis (Defensie) overhandigde het oorlogskruis aan de jongste broer van André. „Nederlanders en Indonesiërs stierven zij aan zij”, zo troostte Hennis hem, zijn broer en zus Mantiri, alle drie speciaal naar Den Haag gekomen om het eerbewijs van de oudste broer in ontvangst te nemen. Er volgde een minuut stilte, waarop Andrés jongste broer Herman, al sinds 1995 gepensionneerd, de plichtigheid doorbrak met anekdotes en een glas wijn. Zijn broer vond ooit zijn einde op een hellschip, maar was dik 71 jaar later alsnog in de soldatenhemel beland.

DAGANBIEDINGEN VAN 22 JANUARI

16-pack Opzetborstels voor Oral-B/Braun en Philips

- ✓ Geschikt voor Oral-B en Philips elektrische tandenborstels
- ✓ Slechts € 0,50 per stuk - poetsen wordt weer leuk!
- ✓ Groot ingekocht dus FLINKE korting

**-87%
korting**

Adviesprijs € 59,95
Korting 87%
U bespaart: € 52,-

Vanaf slechts € 7,95

**-79%
korting**

PHILIPS LONGLIFE

48 stuks Philips Longlife batterijen

- ✓ Longlife; de allerbeste in zijn soort!
- ✓ Komt altijd wel van pas
- ✓ Gaan ontzettend lang mee
- ✓ Kies zelf de samenstelling; AA, AAA of beiden

Adviesprijs € 47,88
Korting 79%
U bespaart: € 37,93

Nu slechts € 9,95

BESTELLEN

DOE JE VEILIG & SNEL OP WWW.KOOPEDEAL.NL